

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1620 usque ad annum 1623

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118855

§. 8. Bethlenii in Hungariæ Regem electio a Cæsare damnata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67344)

gustanam verbo profiteretur. Summa Sæc. XVII.
 difficultas in agrorum, & vinearum A. C. 1620.
 restitutione fuit; sesquianno enim, quo
 Directores rem œconomicam direxe-
 rant, multa millia Clero abstulerunt,
 Ecclesiasticorum agros vendiderant, in-
 super oppignoraverunt integras mona-
 steriorum colonias, imo integra mona-
 steria in compensationem laborum, aut
 creditorum laicis tradiderant. Plassa,
 Tepla, Cotissoviium jam erant in manu
 Baronum; Bifonium in manu Dominæ
 de Suanberg, quæ & tegulas templi
 abstulerat, ut horto voluptuario deser-
 virent; Strackonitzium milites devo-
 rarant, Braunowia comiti de Turn ces-
 serat: reliqua omnia collegia vicinis
 oppidis erant ad beneficium regium ad-
 dicta. Verum non ita post victoriam,
 omnia decreto Cæsareo restituta sunt,
 coactique nonnulli etiam conductum,
 damnum & fœnus persolvere eorum,
 quæ recenter retinuerant, vetustiora
 tamen sacrilegia tenacius adhuc con-
 sistebant.

§. VIII.

*Bethlenii in Hungariæ Regem electio
 a Cæsare damnata.*

Die nona Decembris Engolismensis *Bellus l. 4.
 p. 485.*
 Dux cum ceteris Franciæ legatis, *Merc. Eu-
 quirop. t. 9. l. 2.*

C 3

Sæc. XVII. qui Tirnaviam ad Bethlenium pro pace
A. C. 1620. procuranda profecti erant, inde redux
 Viennam advenit, referens, quod Beth-
 lenius Regium diadema Possonio Alten-
 solium, ne Palatinus Elector Regno in-
 hians hanc coronam sibi vendicaret, in
 Cæsaris gratiam transtulerit, de cete-
 ro regiæ dignitati, ad quam invitus
 fuisset vocatus, nuntium mittere para-
 tus esset, dummodo Cæsar cum foede-
 ratis Provinciis pacem inire vellet. At-
 tamen Ferdinandum haud latebant se-
 ditiosa Bethlenii consilia, qui accepto
 Pragensis cladis nuntio die decima
 sexta Novembris Pefinga literas ad Hun-
 garos dederat, quibus eos ad foederis
 constantiam, & sectæ suæ defensionem
 hortatus, pollicebatur, quod non mo-
 do cum exercitu suo, quem adhuc in-
 tegrum servasset, sed cum extero milite
 hostem repressurus, ac hyemis oppor-
 tunitate in suorum opem, & hostium
 perniciem usus esset, dummodo e-
 tiam peditum legionem, & mille ca-
 taphractos submittere vellent. Cum
 ergo Imperator de sincera Bethlemii
 reconciliatione haud temere despera-
 ret, ne sibi vel Successoribus suis præ-
 judicium ex injuriosa, ac ipso jure nul-
 la ejus in Regem electione generetur,
 die decima Decembris, diploma publici
 juris fecit, in quo Bethlemio omnes
 ipsius

ipfius machinationes, violentias, ac Sæc. XVII.
 fcclera exprobrans, fuæque rebellionis, A. C. 1620.
 ac ufurpationis obtentus enervans, hanc
 fui electionem, injuftam, violentam,
 iniquam, feditiofam, juribus, & Regni
 confuetudinibus contrariam, ac proin-
 penitus nullam auctoritate Regia de-
 clarabat. *Præterea, profequebatur Im-
 perator, quicquid in Conventu Pofoniensi,
 aut Novizoliensi, contra jura noftra Regia,
 contra Ecclefias Dei, ac ftatum Ecclefia-
 fticum, contra leges, libertates, ac antiquas
 Regni noftri Hungariæ laudabiles confue-
 tudines, contra fideles noftros tam Eccle-
 ftiafticos, quam sæculares, quoquo modo ftat-
 utum, decretum ac definitum fuit, id to-
 tum penitus caffamus, annullamus, illegiti-
 mum, injuftum, invalidumque pronuncia-
 mus: neque illorum Conventiculorum ftatu-
 ta, robur aliquod ullo unquam tempore ha-
 bere volumus; fiquidem & juxta perpetuam
 Regni noftri Hungariæ legem, ac confue-
 tudinem, nulla constitutio valida effe poffit,
 quam legitime coronati Regis approbatio
 non firmaverit. Quia vero, ne quid inten-
 tatum relinqueremus, quo facro Imperio,
 & Regno Hungariæ falus & pax reftitue-
 retur, Bethlenio Hungariæ Principis titu-
 lum, ea ratione detuleramus, fi ad fidem,
 obedientiamque noftram Regnum Hungariæ
 reduxiffet. Is vero non modo non implevit
 conditionem, fed perfide potius, quantum in*

Sæc. XVII. ipso fuit, Regnum Hungariæ abstrahere a
 A. C. 1620. nobis, & alienare laboravit: Eapropter
 prædictum Titulum Principis Hungariæ,
 penitus cassamus, abrogamus, & abolemus.

Porro cum ad Jurisjurandi Religionem,
 qua ex pervetusta Regum Hungariæ for-
 mula obligamur, non minus quam ad au-
 thoritatem nostram, officiumque Regium
 tuendum pertineat, ne per vim, injuriam,
 ac Rebellionem nobis extorta, aut adempto
 negligamus, frustra hætenus tentatis omni-
 bus, quibus ad sanitatem Rebellium animos
 revocare speravimus, tandem jus nostrum
 armis, quando aliter non licet, asserere,
 Regna ac ditiones nostras ab injusta rapa-
 cissimi invasoris oppressione vindicare, quæ
 nobis indigne adempta sunt, juste repetere,
 subditos nostros metu ac Tyrannide pressos,
 pristinae libertati, quam amissam gemunt,
 restituere, spoliatos, ac bonorum suorum
 possessione deturbatos, sublevare, Rebellioni
 quietem publicam reponere in animum in-
 duximus. Quod quidem eo majore felicis
 victoriæ fiducia facimus, cum si (quod Deus
 omne avertat) nostra conniventia Rebellium
 nostrorum consilia prævalere permetteremus,
 aliud consequi non posse prævideamus, quam
 quod Regnum hoc olim florentissimum, ma-
 gno & ditionum nostrarum Austriacarum,
 & totius sacri Romani Imperii periculo,
 Turcicæ servitutis jugo indignissime sub-
 jiceretur.

Interea

Interea illud incredibili jam nunc animi Sæc. XVII.
 mœrore, mentis nostræ oculis obversatur, A. C. 1620.
 quod paucorum Rebellium nostrorum temeri-
 tate ac insania tot excidia, direptiones,
 cædes, vastitates, quantas bellum intestinum
 secum cum turbine quodam ac procella in-
 vehere solet, miseram, exhaustam, & in-
 noxiam plebeculam sunt oppressuræ: quorum
 omnium nos insontes esse, atque futuros in
 posterum, coram Deo, ac mundo, ad om-
 nem etiam posterorum memoriam sancte pro-
 testamur, illisque luenda atque expianda
 transcribimus, qui rerum novarum studio,
 ac præpostero ambitu, huic luctuosissimo in-
 cendio facem subjecerunt. Deum vero opti-
 mum Maximum justissimæ causæ nostræ,
 quemadmodum in Bohemia nuper celebri no-
 bis victoria concessa, vindicem, Rebellionis
 vero, ac perfidicæ gravissimum ultorem fu-
 turum, spe certa ducimur cum ipsomet as-
 ferente, atque infinitis tam veteris historicæ,
 quam moderni temporis exemplis comper-
 tum habeamus, eos, qui legitimæ resistunt po-
 testati, ipsimet Deo, cui prævalere nemo
 potest, resistere.

Quocirca benigne ac serio monemus Re-
 gni nostri Hungaricæ Palatinum ceterosque
 universos, ac singulos Consiliarios nostros,
 qui nobis nominatim strictissimo jurejurando
 fidelitatem suam obligarunt, ut memores
 Sacramenti, quo nobis obstringuntur, &
 ejus religione illos exsolvere & liberare,

Sæc. XVII. A. C. 1620. nullo modo intendimus, ita se in præsentis
patricæ tumultu gerant, ne coram Deo,
nobis atque universo mundo, officio suo de-
fuisse, ac fidelitatis nobis debitæ rationem
nequaquam habuisse, merito judicentur. Ce-
teros etiam universos Regni Hungariæ Sta-
tus, Magnates, Nobiles, liberarum Civi-
tatum incolas, ac Milites tam præsidarios,
quam Haydones, ac alios clementer horta-
mur, ut indissolubile vinculum Homagii,
quod tempore Coronationis nobis præstite-
runt, ad animos revocent: a Rebellium se
caussa removeant: eos uti declaratos nostros
Rebelles, & patricæ hostes, armis, opibus,
consilio ne adjuvent: militi nostro ad pacem
Hungariæ reducendam, oppressosque a Ty-
rannide vindicandos, a nobis destinato, ne
ullo modo resistant: quin potius uti fideles
subditos decet, ac propria ipsorum utilitas
expetit, omni ope, atque auxilio juvent.
Meminerint etiam peculiaris jurisjurandi,
quod liberæ Civitates, ac Militaris Ordo,
nobis utpote Regi ipsorum legitimo præsti-
terunt. Cogitent, quæ a nobis ac Domus
nostræ regibus beneficia, jura, privilegia
obtinuerint. Perpendant, an gloriæ ipsis
vel commodo futurum sit, exploratæ virtu-
tis, ac benignitatis Principibus, perfidum
hominem, jus omne, præ perversa in alieno
Regno imperandi libidine, ludibrio haben-
tem, in Turcarum auxiliis (quibus tamen
hactenus conservandorum fœderum major
cura

cura quam Bethlenio fuit) spem omnem col-
locantem, cui ubi se conservare non poterit,
Regnum ipsum in prædam cessurus est, præ-
tulisse. Denique divina ac humana jura
animo reputent, quæ Regibus obedientiam,
ac fidelitatem exacte præstandam, vel cum
vitæ fortunarumque discrimine præscribunt;
neque vero vetera exempla proponere necesse
habemus, cum in oculis sit, quos in pleris-
que ditionibus nostris nefarie contra nos
conflata conspiratio exitus habuerit.

§. IX.

*Cancellaria Anhaltina a Cæsareis
Pragæ intercepta.*

Inter reliquam prædæ suppellectilem,
quæ post Pragensem victoriam Cæ-
sareis amplissima cesserat, non postre-
ma erat Cancellaria Christiani Anhal-
tini: ibidem enim omnia Unito-Prote-
stantium arcana consilia & literæ ultro
citroque missæ, & seditiosæ ac impiis-
simæ Calvinistarum machinationes ad
Catholicæ Religionis extirpationem &
Austriacæ Domus ruinam diu ab iis a-
gitatæ & jamjam, quantum valere, in
usum deductæ, fuerunt deprehensæ, &
simul propriis eorum chirographis &
verbis detectæ sunt.

Cuncta igitur, quæ tum fuere re-
perta, Monachii hoc anno jam tertio
præ-

Sæc. XVII.
A. C. 1620.

*Miræus de
Bell. Bohem.
Cancell. An-
halt. Acta
secreta Lon-
dorp, t. 3.
cap. 1.
Spanheim
nem. de
Louise p. 202.*

*German. Ve-
ridic. p. 123.
Acta publ.
Londorp.
l. 2. 198.*